

BONDSKO, m. 3. pl. — *skor*. Sko af det slag, som bönder i allmänhet bruka.

BONDSKOMAKARE, m. 3. Skomakare, som har till yrke att förfärdiga skoplugg åt bönder.

BONDSKRINDA, f. 1. Skrinda, antingen på hjul eller medar, sådan som bönder begagna.

BONDSKRÄDDARE, m. 3. Skräddare, som har till yrke att förfärdiga kläder åt bondfolk.

BONDSLYNGEL, m. 2. pl. — *slynglar*. Se *Bondlymmel*.

BONDSNÅL, a. 2. 1) Snål på ett sätt, som ofta utmärker bönder, d. v. s. på ett dumt, enfaldigt sätt. — 2) (i schackspelet) Som gern kniper bondpjäser.

BONDSON, m. 3. pl. — *söner*. 1) (i allmänhet) Son af bondfolk (utan afseende på lefnadsförelser). *Denne höge embetsman är född b.* — 2) Yngling af bondståndet, som vistas hemma i föräldrahuset.

BONDSPEL, n. 3. Spel, brukligt ibland allmogen, såsom Tokspel, Pass, o. s. v.

BONDSPELMAN, m. 3. pl. — *män*. Spelman, som betjenar allmogen med musik, vid bondbröllop, bondkalas, dansar o. s. v.

BONDSPRÅK, n. 3. Det slags vårdslösare, råare språk, som allmogen vanligtvis talar. *B-et är mer ovärdadt än det hyfsade talspråket, och ännu vida mer än skriftspråket, men äger i behåll många öfverlemnningar ifrån fornspråket, som för språkforskaren äro af högsta värde.*

BONDSTUGA, f. 1. 1) a) Boningshus af det slag, som bönder vanligtvis bygga och bebo, i allmänhet bestående af stuga, kammare och så kallad annanstuga. — b) Brukas äfven stundom om smärre bondhus, i samma mening som Bondkojan. — 2) Det stora rummet till höger ifrån förtugan i ett vanligt boningshus hos bönder, utgörande på en gång kök och hvardagsrum för hela familjen, och hvarinnanför kammaren (der husbondfolket vanligtvis har sin sängplats) är belägen.

BONDSTYCKE, n. 4. Målning, som föreställer bönder, deras göromål, nöjen och tillhörigheter.

BONDSTÅND och **BONDESTÅND**, n. 3. 1) Böndernes samhällsställning. *Han tillhör b-et, är af b-et.* I denna mening brukas helst *Bondstånd*. — 2) Det fjerde af rikets stånd, i fråga om allmänna angelägenheter, för hvilkas afgörande fordras öfverläggning och beslut af folkombud, t. ex. på riksdagar, revisioner, berednings- och taxeringskomitéer, m. m. I denna betydelse brukas endast formen *Bondestånd*. *Ledamot af b-et*, riksdagsman af detta stånd. *Talman och sekreterare i b-et.*

BONDSÅNG, m. 3. 1) Sång (bem. 1) af bönder, en bondes eller bönders sjungande. *Hans sång är föga bättre än b.* — 2) Se *Bondvisa*.

BONDTRÖ, m. 3. sing. Blind, dum, af okunighet härrörande tro, föreställningsätt, som ofta anträffas hos bondfolk. *Det är en b., att Hundturken köper barn, för att göda och slagta dem.*

BONDTRÖJA, f. 1. Tröja af groft tyg och eget snitt, sådan som bönder ofta bruka. Dit höra: Manströja, Qvinfolkströja, Vadmalströja, Öfver- och Undertröja, m. fl.

BONDTUPP, m. 2. 1) Tupp af det vanligtvis sämre slags höns, som träffas hos bönder. — 2) (fam. föraktl.) Stursk, näsvis bonde. — *Syn.* Se *Bondlymmel*.

BONDTÖLP, m. 2. (fam. föraktl.) Dum och tölpig bonde. — *Syn.* Se *Bondlymmel*.

BONDUPPROR, n. 3. Uppror, företaget isynnerhet af bönder utan medverkan af de öfriga klasserna i samhället. *Gustaf I hade många b. att bekämpa.*

BONDVAGN, m. 2. Sempel, grof vagn af det slag, som bönder i allmänhet begagna, för en eller två hästar (Enbets- och Tvåbets- eller Parvagn), med stång och skaklar, samt grofva, omålade stolar, ofta endast släta bräden att sitta på, och dels att åka uti, dels att derpå forsla allehanda slags saker; för öfrigt ganska olika i olika länder och landsorter. *Lugn om en b.*, skämtsam, ironiskt talesätt, hvarigenom man vill beteckna någon, som är bekymmerlös, ehvad än hända må, icke låter sig något bekomma; kan äfven sägas om den, som ingen ro har eller får.

BONDVIS. På *b.*, adverbialt uttryck, som betyder: På böndernes sätt.

BONDVISA, f. 1. Visa, som i allmänhet sjunges af bönder. Förväxlas ofta med Folkvisan, som dock mera tillhör folket i allmänhet, nationen, och utan tvifvel i fortiden oftast utgått ifrån de högre klasserna i samhället, ehuru den i vår tid icke sällan finnes neddragen till Bondvisans lägre krets.

BONDVÄSENDE, n. 4. Det sätt att vara, tänka och handla, som i allmänhet utmärker bönder.

BONG, se *Bingbong*.

BONING, f. 2. 1) Hus, der någon har sitt hem. Har afseende både på husets inre och yttre, men isynnerhet på rummen, deras inredning och beskaffenhet. *Se der min b.!* *De omgifva sina b-ar med palissader. Hvilken beqväm b.!* — *Syn.* Boningshus. — 2) (fig.) Plats, ort, ställe, der någon bor, vistas, har sitt hem (äfven om der inga hus finnas). *Hvar har han sin b.? vid floden. Han hade länge sin b. i en grotta.* (Bibl.) *De saliges b-ar*, himmelriket. *De osäliges b-ar*, helvetet, Tartaren. (Rom. o. grek. myt.) *De sällas b-ar*, Elysen. — *Syn.* Boningsplats, Boplats, Boningsort, Bostad, Hem, Hemvist.

BONING, f. 2. Se *Bonande*.

BONINGSHUS, n. 3. Hus, der menniskor bo (till skilnad ifrån uthus och ladugårdshus). *B-en på en gård utgöra hvad man kallar Mangården.* — *Syn.* Boning.

BONINGSORT, m. 3. Ort, trakt, der man har sin boning, sitt hem. Säges om större och mindre trakter af ett land, landskap, härader, socknar, o. s. v., men ej gern om städer, byar och enstaka gårdar; man säger då Boningsplats. *Dalarne, Mora socken, trakten omkring Siljan är en sund b. Hvar har han sin b.? I Elfsborgs län.*

BONINGSPLATS, m. 3. Plats, ställe, der någon har sin boning, sitt hem. Säges om städer, byar och enstaka gårdar. *Jfr. Boningsort. Hvar har han sin b.? I Stockholm, i Nätra by. Haga är en förtjusande b.*

BONINGSRUM, n. 3. Rum, inredt att bebos (till skilnad ifrån kök, skafferi, handkammare, m. m.).

BONIT, -it, m. 3. (nat. hist.) Ett slags taggfenig Benfisk, i tropikhafven, med fyra svarta långreänder på sidorna. Scomber Pelamys.

BONJOUR, bångschür, m. 3. (fr.) Tätt åtsittande, lätt lifrock, som går ned på halfva låret.

A n m. Begagnades ursprungligen vid morgonbesök och har deraf sitt namn (egentl. *god dag!*).

BONNET, bånét, m. 3. (sjöt.) Smalt segel, som i godt väder fästes vid underliket af ett annat segel, för att öka dess vindfång.